

โครงการการจัดทำฐานข้อมูลชุมชนเพื่อสร้างเครือข่ายพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับชุมชน จังหวัดนนทบุรี

เลขที่สัญญา : 5/2568

หัวหน้าโครงการ : นายชัยณรงค์ นพศิริ

หน่วยงาน : สำนักงานศึกษาต่อเนื่อง

ความเป็นมาของโครงการ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) มีบทบาทสำคัญในฐานะแผนระดับที่ 2 ซึ่งทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม และเป็นกรอบในการจัดทำแผนระดับที่ 3 เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 นี้ ประเทศไทยและโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ การพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รุนแรงเพิ่มขึ้น การก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยของประเทศไทยและหลายประเทศทั่วโลก รวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศ ด้วยสถานการณ์ดังกล่าว การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศจึงต้องมุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้สามารถเติบโตอย่างมั่นคงท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้นรอบด้าน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศในมิติเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน แนวทางสำคัญคือการพัฒนาเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขัน ควบคู่ไปกับนโยบายการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยเน้นการสร้างรายได้และความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้ครอบคลุมทั้งประเทศ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นมหาวิทยาลัยในระบบเปิดแห่งเดียวในประเทศไทย ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นเขตปริมณฑลที่มีประชากรหนาแน่นเป็นอันดับที่ 2 รองจากกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรีมีความอุดมสมบูรณ์ มีประชาชนที่หลากหลายเชื้อชาติและประเพณีวัฒนธรรม ทั้งไทย จีน มอญ ลาว นอกจากนี้ยังมีภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานที่ท่องเที่ยว และสินค้าที่หลากหลาย เช่น เครื่องปั้นดินเผา สินค้าเกษตร ผักผลไม้ งานจักสาน และสมุนไพร จากศักยภาพและความหลากหลายของชุมชนในจังหวัดนนทบุรี การเก็บรวบรวมฐานข้อมูลในด้านต่างๆ ของชุมชนจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพที่ตรงเป้าหมาย และตอบสนองความต้องการของชุมชนมากที่สุด

โครงการนี้มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของชุมชน พัฒนาชุมชนให้มั่นคงและยั่งยืน รวมถึงการบูรณาการความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อสังคม โดยมหาวิทยาลัยมีกิจกรรมเพื่อบูรณาการความรู้และวิชาการเข้าสู่ความต้องการของชุมชน เพื่อตอบสนองผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชน การดำเนินงานนี้สอดคล้องและเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยเชื่อมโยงกับการจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยเชิงยุทธศาสตร์ในหลายมิติได้แก่

การจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยเชิงยุทธศาสตร์

- ☐ เป็นโครงการบริการวิชาการที่มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี รวมถึงการอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น
- ☐ สร้างการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน

การพัฒนาที่ยั่งยืนตามเกณฑ์ UI Green Metric World University Rankings

- ☐ มุ่งเน้นด้านความยั่งยืน การจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากร และการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

โครงการสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนหลายประการ รวมถึง SDG 3 (สุขภาวะที่ดี), SDG 4 (การศึกษาที่มีคุณภาพ), SDG 5 (ความเสมอภาคระหว่างเพศ), SDG 8 (การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ), SDG 9 (โครงสร้างพื้นฐานและนวัตกรรม), SDG 10 (ลดความไม่เสมอภาค), SDG 11 (เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน), SDG 16 (สังคมสงบสุขและยุติธรรม), และ SDG 17 (หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา)

การดำเนินโครงการ "การจัดทำฐานข้อมูลชุมชนเพื่อสร้างเครือข่ายพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับชุมชนจังหวัดนนทบุรี" จะนำฐานข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการเชื่อมโยงการใช้ทรัพยากรของรัฐและท้องถิ่น ตลอดจนบุคลากรในชุมชน ให้สามารถใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาในการพัฒนาอาชีพและสร้างรายได้ โดยภาครัฐให้การสนับสนุนองค์ความรู้ใหม่ ๆ การเข้าถึงทุน และการพัฒนาขีดความสามารถโดยใช้พื้นที่ชุมชนเป็นฐานศูนย์กลาง โครงการนี้มีหวังให้บรรลุวิสัยทัศน์ของประเทศไทยในเรื่อง "ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน" โดยมีความสอดคล้องด้านพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม (University Engagement) รวมทั้งเป็นการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชและชุมชนให้มีความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาบริบทและความต้องการของชุมชนในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับมหาวิทยาลัยให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้นำชุมชนและผู้แทนชุมชนในอำเภอปากเกร็ดจำนวน 48 คน จาก 17 ชุมชน ดังนี้

- 1) ชุมชนบ้านใหม่สมานฉันท์ 1
- 2) ชุมชนบ้านใหม่สมานฉันท์ 2
- 3) ชุมชนบ้านใหม่สมานฉันท์ 3
- 4) ชุมชนบ้านใหม่สมานฉันท์ 4
- 5) ชุมชนบ้านใหม่สมานฉันท์ 5
- 6) ชุมชนบ้านใหม่สมานฉันท์ 6
- 7) ชุมชนบ้านใหม่สมานฉันท์ 7
- 8) ชุมชนบ้านใหม่สมานฉันท์ 8
- 9) ชุมชนดวงแก้ว
- 10) ชุมชนปากเกร็ดวิลเลจ

- 11) ชุมชนหมู่บ้านไทยสมุทร
- 12) ชุมชนมิตรประชา
- 13) ชุมชนสหกรณ์ 3
- 14) ชุมชนโรงเรียนทหารขนส่ง
- 15) ชุมชนบางพุดสามัคคี 9
- 16) ชุมชนคลองเกลือเอื้ออารี 1
- 17) ชุมชนคลองเกลือเอื้ออารี 2

วิธีการดำเนินงานของโครงการ

จัดกิจกรรมแบบเผชิญหน้าที่มหาวิทยาลัยโดยมีการเชิญผู้นำชุมชนและผู้แทนชุมชนเข้าร่วม ซึ่งมีผู้เข้าร่วมทำกิจกรรมในครั้งนี้ 48 คน มีการบรรยายให้ความรู้โดยผู้แทนจากพัฒนาชุมชน เทศบาลนครปากเกร็ด และมีการแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนพร้อมนำเสนอ

ผลการดำเนินงาน

1. ความพึงพอใจต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยคิดเป็นร้อยละ 91.8
2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้ประโยชน์คิดเป็นร้อยละ 91.0

ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1) มหาวิทยาลัยสามารถนำข้อมูลของชุมชนมาจัดทำแผนเพื่อพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของชุมชนในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีได้
- 2) มหาวิทยาลัยและชุมชนในอำเภอปากเกร็ดมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ของชุมชนมากยิ่งขึ้น

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ

